

VIEDUMS

Biedrības "Viedums" darbības stratēģija 2025.–2026. gadam

Ievads

Pensionāru biedrība "Viedums" tika dibināta 2024. gada decembrī, un aktīvu darbību uzsāka 2025. gada janvārī. Lai arī biedrība darbojas pavisam īsu laiku, jau šobrīd redzams, ka tā kļūst par nozīmīgu senioru satikšanās un sadarbības vietu Jumpravā un Ogres novadā. Organizācijas dibinātāji bija 25 aktīvi iedzīvotāji, kuri vēlējas veidot vidi, kur seniori var ne vien kopīgi pavadīt laiku, bet arī īstenot izglītojošas, kultūras un sabiedrības līdzdalību stiprinošas iniciatīvas.

Jau pirmajos darbības mēnešos biedrībai pievienojušies jauni biedri, un interesi par piedalīšanos aktivitātēs izrāda arī tie iedzīvotāji, kas formāli nav organizācijas biedri. Tas apliecina, ka "Viedums" ir radījis nepieciešamu un gaidītu platformu vietējā kopienā.

Šī stratēģija izstrādāta 2025. gada februārī, lai noteiktu biedrības attīstības virzienus un prioritātes turpmākajiem diviem gadiem – 2025.–2026. gadam. Stratēģijas mērķis ir nodrošināt mērķtiecīgu un sabiedrības vajadzībām atbilstošu darbību, kas stiprinās senioru dzīves kvalitāti, pilsonisko līdzdalību un sabiedrisko saliedētību, veidojot pamatu biedrības ilgtspējīgai attīstībai.

Vīzija un misija

Vīzija

Biedrība "Viedums" vēlas veidot saliedētu, atbalstošu un aktīvu sabiedrību, kurā seniori ir iesaistīti, novērtēti un dzīvespriecīgi. Mūsu ilgtermiņa redzējums ir kopiena, kurā vecums nav šķērslis, bet gan vērtība – pieredze un zināšanas tiek nodotas nākamajām paaudzēm, savukārt ikvienam senioram ir iespēja būt aktīvam, veselīgam un līdzdalīgam sabiedrības procesos.

Misija

Biedrības "Viedums" galvenais uzdevums ir aktivizēt un vienot Jumpravas un Ogres novada seniorus, sniedzot iespēju kopīgi sportot, mācīties, radīt un iesaistīties sabiedriskajās iniciatīvās. Mēs strādājam, lai uzlabotu senioru dzīves kvalitāti, veicinātu fizisko un garīgo labklājību, iedvesmotu līdzdalību demokrātiskos procesos un sekmētu starppaaudžu sadarbību, tādējādi sniedzot ieguldījumu visas sabiedrības saliedētībā.

Vērtības un principi

Biedrības "Viedums" darbību vada skaidri formulētas vērtības un principi, kas nodrošina organizācijas atbildīgu, caurspīdīgu un ilgtspējīgu attīstību.

Vērtības

- Cieņa un iekļaušana – mēs cienām katru cilvēku neatkarīgi no vecuma, dzimuma, veselības stāvokļa, etniskās izcelsmes vai pārliecības.
- Solidaritāte un atbalsts – mēs ticam savstarpējam atbalstam, palīdzībai un vienotībai kā kopienas stiprināšanas pamatam.
- Dzīvesprieks un veselība – mēs veicinām fiziski un garīgi aktīvu dzīvesveidu, kas sniedz spēku un iedvesmu ikdienai.
- Izglītība un pieredzes nodošana – mēs augstu vērtējam mūžizglītību un zināšanu apmaiņu starp paaudzēm.

Pamatprincipi:

- Caurspīdīgums – mūsu lēmumi un finanšu plūsma ir atklāti un pieejami biedriem un sabiedrībai.
- Līdzdalība – biedri aktīvi piedalās lēmumu pieņemšanā, pasākumu organizēšanā un biedrības attīstībā.
- Brīvprātība – biedrības aktivitātes balstās uz brīvprātīgu iesaisti un līdzdalību, stiprinot kopienas garu.
- Solidaritāte – mēs atbalstām viens otru un sadarbojamies ar citām organizācijām, veidojot plašāku sabiedrisko labumu.
- Diskriminācijas nepieļaušana – biedrība savā darbībā ievēro vienlīdzīgas iespējas visiem un nepieļauj jebkādu diskrimināciju.

Situācijas analīze:

Stiprās puses:

- Ātri augošs biedru skaits
- Ļoti augsta biedru motivācija un gatavība iesaistīties pasākumu organizēšanā.
- Plānotas daudzveidīgas aktivitātes (sports, kultūra, izglītība, pieredzes apmaiņa).
- Pieteikšanās sabiedriskā labuma organizācijas statusam.
- Sadarbība ar pašvaldību.

Vājās puses:

- Īss darbības periods – vēl nav nostiprinājušās tradīcijas un ilgtermiņa atpazīstamība.
- Ierobežoti finansiālie resursi, atkarība no pašvaldības un projektu finansējuma.
- Nepietiekama materiāli tehniskā bāze.
- Ierobežota pieredze projektu vadībā un dokumentācijas prasībās.

Iespējas:

- Sadarbība ar citām pensionāru biedrībām Latvijā un pieredzes pārņemšana.
- Projektu konkursi (SIF, pašvaldība, citi fondi) kā finansējuma avots,
- Starppaaudžu sadarbības stiprināšana, piesaistot jauniešus kā brīvprātīgos.
- Sabiedrības interešu aizstāvība, veidojot dialogu ar pašvaldības un valsts institūcijām.
- Atvērtība jauniem biedriem un plašākas sabiedrības iesaiste pasākumos.

Riski:

- Atkarība no ārējā finansējuma; bez projekta atbalsta aktivitāšu apjoms var samazināties.

- Senioru veselības stāvoklis un ierobežotās mobilitātes iespējas var mazināt iesaisti.
- Ilgtspējas risks – ja netiek nodrošināta jaunu biedru piesaiste un brīvprātīgo iesaiste, aktivitātes var zaudēt apjomu.

Stratēģiskie mērķi 2025. – 2026. gadam

1. Veicināt senioru aktīvu un veselīgu dzīvesveidu

- Organizēt regulāras sporta aktivitātes (sporta pēcpusdienas, nūjošana, vingrošana).
- Rīkot Ogres novada pensionāru sporta spēles Jumpravā kā ikgadēju tradīciju.
- Popularizēt veselīga dzīvesveida principus senioru vidū.

2. Stiprināt senioru iesaisti pilsoniskajā sabiedrībā un demokrātiskajos procesos

- Organizēt mācību seminārus par pilsonisko līdzdalību, kritisko domāšanu un digitālo drošību.
- Nodrošināt senioru pārstāvniecību tikšanās reizēs ar pašvaldības pārstāvjiem un Saeimas deputātiem.
- Izstrādāt priekšlikumus pašvaldībai par senioru dzīves kvalitātes uzlabošanu.

3. Veicināt starppaaudžu sadarbību un solidaritāti

- Iesaistīt jauniešus brīvprātīgā darbā biedrības aktivitātēs.
- Organizēt kopīgus pasākumus (darbnīcas, koncertus, diskusijas), kuros satiktos dažādas paaudzes.
- Stiprināt savstarpējo atbalstu un zināšanu nodošanu caur projektu “Pensionārs – pensionāram”.

4. Attīstīt kultūras un izglītojošās iniciatīvas senioriem

- Organizēt kultūras pasākumus, izstādes un tikšanās ar māksliniekiem, rakstniekiem un aktieriem.
- Veicināt senioru pašizglītošanos, nodrošinot pieredzes apmaiņas braucienus pie citām Latvijas senioru biedrībām (piem., Kuldīga, Krāslava).
- Atbalstīt mūžizglītības un pašizpaušmes iespējas senioriem.

5. Stiprināt biedrības kapacitāti un ilgtspēju

- Sakārtot un pilnveidot biedrības telpas Štābiņā kā pastāvīgu tikšanās un mācību vietu.
- Pilnveidot biedrības pārvaldību, nodrošinot caurspīdīgus lēmumu pieņemšanas un finanšu uzskaites procesus.
- Piesaistīt finansējumu caur projektiem, sadarbības līgumiem un ziedojumiem, lai nodrošinātu stabilu un ilgtspējīgu darbību.

Plānotās aktivitātes

Lai arī biedrība “Viedums” aktīvu darbību uzsāka tikai 2025. gada janvārī, jau pirmajos mēnešos ir paredzētas nozīmīgas aktivitātes, kas veido pamatu tālākai attīstībai:

Veselību un aktivitāti veicinošie pasākumi

- Sporta pēcpusdienas ar plašu dalībnieku atsaucību. Pieņemts lēmums tās rīkot regulāri – katra mēneša pēdējā svētdienā.
- Ar Ogres sporta centra atbalstu uzsākt nūjošanas apmācības un vingrošanas nodarbības fizioterapeita vadībā (15–25 dalībnieki katrā).
- Piedalīties Ogres novada senioru sporta spēlēs.
- Pēc iespējas piedalīties citos Ogres novada rīkotajos sporta pasākumos.
- Piedalīties Jumpravas kultūras nama organizētajos sporta pasākumos.
- Ogres novada senioru sporta spēles Jumpravā – veselīga dzīvesveida un kopienas saliedēšanas pasākums, iesaistot vairākas senioru biedrības un brīvprātīgos jauniešus.

Kultūras un izglītojošie pasākumi

- Noorganizēta mākslinieces D. Avotiņas gleznu izstāde un tikšanās ar autori (06.02.2025.), kas iedvesmoja seniorus ar personīgu piemēru.
- Tikšanās ar aktrisi, rakstnieci un pedagogu Zani Daudziņu (marts 2025).
- Tikšanās ar mūziķi Normundu Jakušonoku (maijs 2025).
- Piedalīties Jumpravas kultūras nama organizēto izstāžu atklāšanā
- Kopīgi pēc iespējas apmeklēt teātra izrādes, koncertus, izstādes.
- Kopīgi piedalīties Jumpravas kultūras nama organizētajos pasākumos

Izglītojošās nodarbības senioriem

- Projekts “Pensionārs – pensionāram”, kurā biedri dalās ar savām zināšanām.
- Datorapmācības kursi
- Pieredzes un iedvesmas pasākumi – izglītojošas ekskursijas, pieredzes apmaiņas braucieni pie citām senioru biedrībām
- Sadraudzības pasākumi ar citām pensionāru biedrībām visā Latvijā.
- Tikšanās ar novada un Saeimas deputātiem
- Tikšanās ar viediem un iedvesmojošiem cilvēkiem
- Mācību seminārs “Pilsoniskā līdzdalība un drošumspēja” – senioru zināšanu stiprināšana par sabiedriskajiem procesiem, kritisko domāšanu un digitālo drošību.

Sagaidāmie rezultāti un ietekme

Plānoto aktivitāšu rezultāti jāvērtē gan kvantitatīvi (izmērāmi rādītāji), gan kvalitatīvi (iedarbība uz sabiedrību, mērķa grupas attieksmju un paradumu maiņa). Šāda divslāņu pieeja atbilst mūsdienu sabiedrības līdzdalības un sociālās ietekmes vērtēšanas pieejām, kas balstās uz Eiropas Savienības un OECD ieteikumiem NVO darbības izvērtēšanā.

1. Ietekme uz sabiedrību un mērķa grupu

Veselību un aktivitāti veicinošie pasākumi radīs ilgtermiņa piensumu senioru dzīves kvalitātei, veicinot regulāras fiziskās aktivitātes un līdz ar to – hronisko slimību profilaksi, emocionālo līdzsvaru un sociālo integrāciju. Sporta pēcpusdienas un nūjošanas/vingrošanas nodarbības veicinās ne tikai fizisko veselību, bet arī kopienas saliedētību, jo tās kļūs par ikmēneša tradīciju, radot pastāvīgu senioru socializācijas vidi. Dalība novada un pagasta līmeņa sporta pasākumos

nodrošinās senioru iekļaušanos plašākā sabiedriskajā dzīvē un stiprinās viņu pārstāvniecību lokālajā kopienā.

Kultūras un izglītojošie pasākumi stiprinās senioru garīgo veselību un kultūras kapitālu. Tikšanās ar māksliniekiem, aktieriem un mūziķiem, kā arī kopīgas vizītes teātros un koncertos palīdzēs mazināt sociālo izolāciju, veicinās senioru emocionālo labsajūtu un nodrošinās starppaaudžu kultūras pieredzes apmaiņu. Šie pasākumi veido senioros piederības sajūtu plašākam kultūras laukam un samazina kultūras atstumtības riskus.

Izglītojošās nodarbības un pilsoniskās līdzdalības veicināšana radīs tiešu ieguldījumu senioru zināšanu un prasmju pieaugumā. Projekts “Pensionārs – pensionāram” veicinās horizontālo mācīšanos un senioru pašapziņu kā zināšanu nesējiem. Datorapmācības kursi sekmēs digitālo pratību, kas mūsdienās ir būtisks sociālās līdzdalības priekšnoteikums. Tikšanās ar pašvaldību un Saeimas deputātiem, kā arī seminārs par pilsonisko līdzdalību un kritisko domāšanu radīs senioros spēju ietekmēt sabiedriskos procesus un uzlabos demokrātijas kvalitāti vietējā un valsts līmenī.

2. Panākumu rādītāji (indikatori)

Kvantitatīvie rādītāji:

- Regulāro sporta pēcpusdienu skaits – vismaz 10 gadā; dalībnieku skaits – ne mazāk kā 30 katrā.
- Nūjošanas un vingrošanas nodarbību apmeklējums – 15–25 dalībnieki katrā, vismaz 20 nodarbības gadā.
- Dalība novada un pagasta sporta pasākumos – vismaz 5 reizes gadā.
- Organizēto kultūras pasākumu skaits – ne mazāk kā 6 gadā, ar vidējo apmeklējumu 40–60 dalībnieki.
- Projekta “Pensionārs – pensionāram” ietvaros – vismaz 5 tematiskas nodarbības gadā.
- Datorapmācības kursu absolventu skaits – vismaz 40 dalībnieki.
- Pieredzes apmaiņas braucieni – vismaz 2 gadā, ar vismaz 40 dalībniekiem katrā.
- Tikšanās ar deputātiem – vismaz 2 reizes gadā; sagatavoti vismaz 5 priekšlikumi senioru dzīves kvalitātes uzlabošanai.

Kvalitatīvie rādītāji:

- Senioru pašvērtējums par dzīves kvalitāti un socializācijas iespējām (aptaujas veidā).
- Senioru digitālo prasmju pieaugums (pašnovērtējuma anketas pirms un pēc datorapmācībām).
- Senioru aktīvāka iesaiste pašvaldības un valsts līmeņa diskusijās (priekšlikumu un iesniegumu skaits).
- Palielināta starppaaudžu sadarbība – jauniešu brīvprātīgo iesaiste sporta spēļu un kultūras pasākumu organizēšanā.

3. Sagaidāmā ilgtermiņa ietekme

Uz sabiedrību kopumā: stiprināta sociālā saliedētība un starppaaudžu solidaritāte, palielināta senioru līdzdalība sabiedriskajos procesos un vietējās demokrātijas stiprināšana.

Uz mērķa grupu (senioriem): uzlabota fiziskā un garīgā veselība, stiprināta pašapziņa, iegūtas jaunas prasmes (digitālās, kritiskās domāšanas, interešu aizstāvības). Seniori kļūst aktīvāki, mazāk izolēti un vairāk iesaistīti kopienas dzīvē.

Uz institucionālo vidi: izstrādāti priekšlikumi pašvaldībai un nodibinātas sadarbības saites ar citām pensionāru biedrībām Latvijā, nodrošinot pieredzes apmaiņu un labās prakses ieviešanu Ogres novadā.

Komunikācija un publicitāte

Biedrības “Viedums” darbībā komunikācijai un publicitātei ir būtiska nozīme, jo tā nodrošina gan iekšējo saliedētību, gan sabiedrības informētību par aktivitātēm un sasniegumiem. Organizācijas komunikācijas stratēģija balstās uz pieejamības, caurspīdīguma un daudzkanālu pieejas principiem, lai sasniegtu pēc iespējas plašāku auditoriju – gan aktīvos biedrus, gan potenciālos dalībniekus, gan arī sabiedrību kopumā.

Biedru informēšana:

- Biedru sapulces un valdes sēdes – regulāra informācijas apmaiņa un lēmumu skaidrošana.
- WhatsApp grupa – operatīva ikdienas saziņa un aktuālo paziņojumu izplatīšana biedriem.
- Štābiņš (biedrības telpas Jumpravā, Daugavas ielā 6) – informācijas stends ar aktuālajām ziņām, pasākumu plānu un iestāšanās iespējām.
- Drukāti materiāli (afišas, paziņojumi) – izvietoti Jumpravas un apkārtējo pagastu publiskajās vietās, lai informētu arī tos seniorus, kas neizmanto digitālos rīkus.

Sabiedrības informēšana un publicitāte

- Mājaslapa www.viedums.webnode.lv - publiskās informācijas avots ar aprakstu par biedrību un kontaktinformāciju.
- Facebook lapa – galvenais informācijas kanāls, kurā regulāri tiek ievietota informācija par aktivitātēm - fotoreportāžas, pasākumu apraksti un aicinājumi uz aktivitātēm.
- Mediju iesaiste – sadarbība ar vietējiem medijiem (piemēram, pašvaldības informatīvajiem izdevumiem), lai sasniegtu plašāku sabiedrību un nodrošinātu publicitāti.
- Pasākumu publicitāte – afišas un ielūgumi vietējās sabiedriskās vietās, kā arī pasākumu afišēšana Jumpravas kultūras nama informācijas plūsmā.

Publicitātes principi: informācija tiek nodrošināta visiem biedriem neatkarīgi no viņu digitālajām prasmēm. Tiek izmantoti vairāki komunikācijas kanāli (digitālie un klātienē), lai veicinātu līdzdalību un caurspīdīgumu. Publicitātes materiālos tiek ievēroti sabiedriskā labuma organizācijas statuss un finansētāju prasības (logo, atsauces, tēmturi).

Noslēgums

Biedrības “Viedums” darbības stratēģija 2025.–2026. gadam paredz skaidrus mērķus, prioritātes un pasākumus, kas veicinās senioru dzīves kvalitātes uzlabošanu, veselīga dzīvesveida popularizēšanu, kultūras un izglītojošu iniciatīvu attīstību, kā arī pilsoniskās līdzdalības stiprināšanu. Lai nodrošinātu stratēģijas sekmīgu īstenošanu, ir noteikti konkrēti uzraudzības un izvērtēšanas mehānismi.

Stratēģijas īstenošanas izvērtēšana: Valdes sēdes notiks regulāri (reizi mēnesī), un tajās tiks pārskatīts plānoto aktivitāšu progress un resursu izlietojums.

Biedru kopsapulce reizi gadā izvērtēs stratēģijas īstenošanas gaitu, noteiks prioritātes un pieņems lēmumus par nepieciešamajiem uzlabojumiem.

Stratēģija tiks pārskatīta un aktualizēta reizi divos gados, ņemot vērā sasniegtos rezultātus, biedru vajadzību dinamiku, sabiedrības attīstības tendences un pieejamās finansējuma iespējas. Nepieciešamības gadījumā stratēģiju var koriģēt arī biežāk, ja to pieprasa būtiskas izmaiņas ārējā vidē vai jaunas iespējas biedrības attīstībai.

Ar šīs stratēģijas palīdzību “Viedums” turpinās mērķtiecīgi un sistemātiski strādāt pie senioru labklājības uzlabošanas, pilsoniskās sabiedrības stiprināšanas un vietējās kopienas saliedēšanas, vienlaikus nodrošinot ilgtspēju un caurspīdīgumu savā darbībā.

Jumpravā, 2025. gada 18. februārī